

Каралган

МБ житәкчесе
МБ /Калинина М.Б./
беркетмә № 1
«20» август 2013ел.

Килешенгән

«Яна Мәлкән гомуми төп белем
мәктәбе» ГБМУнең УТЭБДУ
Сәгъдиева Г.Ф.
«20» август 2013 ел.

Расълыйм

«Яна Мәлкән гомуми төп
белем мәктәбе» ГБМУнең
директоры
Әхмәтшина Л.М.
Приказ № 92
«28» август 2013 ел.

уку фәнненән

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы

«Яна Мәлкән ТГБМ» ГБМУ

Калинина Мәкфия Биктимер кызы, 1 категорияле укытучы

татар теле, 1 нче сыйныф

Педагогик совет
утырышында каралган.
беркетмә № 1
« 20 » август 2013 ел.

2013 – 2014 нче уку елы

Аңлатма язуы

УМК «Перспективная начальная школа»

Дәреслек “Татар теле” 1 класс Авторлары: И.Х.Мияссарова, Ч.М.Харисова

Сәгатъләр саны 66сәг.

Атналык сәгатъләр саны 2 сәг.

Эш программасы гомуми белем бирү дәүләт стандарты федераль компоненты (2009 г.), ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘГАРИФ ҺӘМ ФӘН МИНИСТРЛЫГЫ тарафыннан рөхсәт ителгән”Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәпләре өчен татар теленнән программа”(басма өчен җаваплы- Г.Р.Галиуллина,Д.Ф.Заһидуллина, 2011 ел) һәм мәктәпнең 2013-2014 нче уку елы планына нигезләнеп төзелде. Грамотага өйрәтү 2 чорга бүленә: укый,яза белергә эзерләү чоры һәм укый-яза белергә өйрәтү чоры(төп чор). Башлангыч гомуми белем бирүнең төп программасы федераль дәүләт белем стандартларын (Россия Федерациясенә Мәгариф һәм фән министрлыгы приказы, № 373, 06.10.2009) аныкларчы һәм үстереп жиберүче норматив документ булып тора.

УМК

И.Х.Мияссарова.Язарга өйрәнү дәфтәрләре №1,2 . Казан: “Мәгариф-Вақыт ” нәшрияты, 2011 ел.

И.Х.Мияссарова. Ч.М.Харисова.Татар теле 1 класс. Казан : “Мәгариф-Вақыт” нәшрияты 2011 ел.

И.Х.Мияссарова. Татар теле теле белән эшләү методикасы.1 класс. Казан : “Мәгариф-Вақыт” нәшрияты 2011 ел.

Абдрахманова Я.Х. Татар теленнән диктантлар 1-4 .Казан, “Мәгариф” нәшрияты 2010 ел.

Татар теле дәресләре белем бирүгә, җәмгыятькә һәм мәдәниягә **мөнәсәбәтле максатны тормышка ашыра:**

— укучыларда уңышлы аралашу сәләте булдыру — әйтмә һәм язма сөйләмне үстерү, кара-каршы сөйләшү осталыгы, монолог төзү һәм шулай ук гомуми культура күрсәткече булган грамоталы язу күнекмәләре булдыру; укучыларны тел фәнненең төп тәгълиматлары белән таныштыру һәм шулар нигезендә аларның тамга-символик һәм логик фикерләвен үстерү; татар теленә башка телләр белән берлектә дөньяның фәнни картинасын тудыруда катнашуы, аның милләтне саклап калуда, халыкның, шәхеснең үзенчәлеген югалтмауда ышанычлы нигез, җәмгыятьнең яшәшенә зарури шарт булуы турында күзаллау барлыкка китерү.

Бу максатка түбәндәге гамәли бурычларны уңышлы хәл иткәндә ирешеп була:

— балаларның сөйләм осталыгын, фикерләү сәләтен һәм ижади хыялын үстерү, ана телендә аралашу максатына, бурычларына, шартларына туры килгән тел чаралары сайлый белергә, уй-фикерләрен төгәл белдерергә һәм әңгәмәдәше әйткәнне тәңгәл аңларга күнектерү;

— телнең лексикасы, фонетикасы һәм грамматикасы буенча программада күрсәтелгән башлангыч белемнәрне үзләштерүгә ирешү;

— укучыларда дәрәҗәле уку һәм язу күнекмәләре булдыру, диалогта катнашырга һәм аларны зур, катлаулы булмаган монолог тибында тәгъбир төзеп әйтергә;

Аваз, хәрәф — тану берәмлеге, ижек — уку берәмлеге, сүз — аңлау берәмлеге, жөмлә — мәгълүмат-хәбәрлек берәмлеге (*Кош она. Балык йөзә.*) икәнне гамәли аңлап, «чын уку һәм чын язу»ның жөмлә укудан һәм жөмлә язудан башланганын белеп эшләүләренә ирешелә.

Укырга-язарга өйрәтү барышында гамәли алынган белемнәрне, эш осталыгын һәм күнекмәләрен гомумиләштерү, "системалаштыру һәм ныгыту. Сүзләренә ижеккәргә бүлү, язганда, ижеккәп, юлдан юлга күчерү.

Язу күнекмәләрен формалаштыру, шомарту. Язуга карата төп гигиена кагыйдәләрен үтәү. Хәрефләрнең график яктан дәрәҗәсе язылышын, сүздә аларны тоташтыру ысулларын ныгыту. Хәрефләрне дәрәҗәсе тоташтырып, ритмлап ижеклар, сүзләр һәм кечкенә жөмләр язу.

Кечкенә текстларны тактадан, дәрәҗәктән дәрәҗә итеп (ижек һәм хәрефләрне төшереп калдырмый, урыннарын алмаштырмый, хәреф формаларын бозмый), сүзләп күчереп язу. Әйтелешә белән язылышы туры килгән сүзләрдән төзелгән жөмләрне ишетеп язу.

Ә, о, ө, й, е, ю, я хәрефләрен, йо, йө кушылмаларын, кеше исем-фамилияләрен, хайван кушаматларын, жөмлә башындагы сүзләрне баш хәреф белән язу. Жөмлә ахырында нокта кую.

Ә, о, ө, й, е, ю, я хәрефләрен, йо, йө кушылмаларын, кеше исем-фамилияләрен, хайван кушаматларын, жөмлә башындагы сүзләрне баш хәреф белән язу. Жөмлә ахырында нокта кую.

Билгеле бер темага (әнигә булышу, су коену, жиләккә бару, чана шуу, бакчада эшләү) һәм рәсемнәргә карата жөмләр уйлау; сюжетлы рәсемнәр, балаларның күзәтүләре бунча укытучы куйган сораулар ярдәмендә телдән кечкенә хикәяләр төзү.

Максат һәм бурычлар:

- грамотага өйрәтү чикләрендә хәрефләр, аларның кушылмаларын, ижеклар, сүзләр, жөмләр язу белән таныштыру;
  - гигиена таләпләрен үтәп, аңлаешлы, пөхтә язуга ия булу;
  - өйрәнелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, 15-17 сүзле текстларны күчереп, ишетеп язу;
- сюжетлы картиналар, балаларның күзәтүләре бунча укытучы куйган сораулары ярдәмендә кечкенә гади жөмләр төзү.

Укучыларның белеменә, эш осталыгына һәм күнекмәләренә таләпләр.

I сыйныфны тәмамлаганда, укучылар татар телендәге барлык аваз һәм хәрефләрне гамәли танып белергә, аваз белән хәрефнең төп аермасын (авазны әйтәбез, ишетәбез, авазлардан сүзләр төзеп сөйлибез; хәрефне күрәбез, танийбыз, хәрефләрдән сүзләр төзеп укыйбыз, язабыз) практик аңлауга, дәрәҗә итеп язарга ирешергә тиеш.

Укучылар башкара алырга тиешле эшләр: сүзләрне авазларга таркату, авазларны сүздәгә тәртиптә әйтү, күрәп һәм ишетеп сузык һәм тартык авазларны һәм аларның хәрефләрен аерып таний белү; сүздән тыш та калын һәм нечкә сузыкларны дәрәҗә әйтү; сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану; сүзләрне ижекләргә бүлү; жөмләрне сүзләргә таркату. Баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу. Басма, язма хәрефләр белән бирелгән сүз һәм жөмләрне дәрәҗә күчереп язу. Әйтелешә белән язылышы туры килгән сүзләрне, шундый сүзләрдән төзелгән 3—5 сүзле жөмләрне ишетеп дәрәҗә язу. Жөмләнең беренче сүзен баш хәреф белән башлап, жөмлә беткәч, нокта куеп язу. Телдән 4—5 жөмлә кечкенә хикәяләр төзү. *Сыйныфта телдән жыр, шигъри куплетлар, мәзәк, әкиятлар уйлап чыгаручыларны хуплау.*

Күрсәтмәлелек

Язу элементлары күрсәтелгән битләр, язма хәрефләр, алфавит, «Авазлар һәм хәрефләр» таблицасы, авыр язылышлы сүзләр, сүзлекләр, таблицалар: «Жөмлә.Сүз. Ижек.Аваз», сюжетлы рәсемнәр, ребуслар, табышмаklar, мәкальләр.

**Татар теленнән
тематик планлаштыру**

Класс: 1

Укытучы: Калинина Макфия Биктимировна

Сәгатьләр саны 6бсәг.

Атналык сәгатьләр саны 2 сәг.

Комплекслы тикшерү эше - 1

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘГАРИФ ҺӘМ ФӨН МИНИСТРЛЫГЫ тарафыннан рөхсәт ителгән”Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәпләре өчен татар теленнән программа” га (басма өчен җаваплы-Г.Р.Галиуллина,Д.Ф.Заһидуллина, 2011 ел) нигезләнеп төзелде

Дәреслек:

И.Х.Мияссарова.Язарга өйрәнү дәфтәрләре №1,2 . Казан: “Мәгариф-Вақыт ” нәшрияты, 2011 ел.

И.Х.Мияссарова. Ч.М.Харисова.Татар теле 1 класс. Казан : “Мәгариф-Вақыт” нәшрияты 2011 ел.

№ п /п	Дәрес темасы	Дәрес тибы	Укучыларның белем дәрәжәләренә таләпләр			Укыту эшчәнлеген элементлары	Контроль төрө	Дата	
			Предмет буенча	Предметара	Шөхес буларак			План	Факт
1.	<u>Өзерлек чоры дәресләре</u> (4 сәг) Жөмлө.	Яңа тема аңлату	Картина буенча хикәя төзи белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	Ш: үзләренң Уңышлары (уңышсызлыклары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр.			3.09	3.09
2	Жөмлө.Жөмлө башы һәм жөмлө ахыры. Жөмлө схемасы. Сүз.	катнаш	Сүзләрен ижеккә бүлү һәм анализ ясыи белү.	Р: чишү ысулларын планлаштыруда һәм тикшерүдә кагыйдәләренә исәпкә алырга. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: язуның кирәклеген, системалы язуның мөһимлеген аңлайлар.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	6.09	6.09
3.	Аваз. Сузык авазлар.	катнаш	Өйрәнә торган хәрәфне таный, яза белү.	Р: план төзү һәм эш- гамәлләрнең эзлеклеген тезү, дәреслектә төгәл һәм тиз ориентлашуда үзенң эш-гамәлләрнең контрольдә тоту. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: тыңларга һәм диалогта катнашырга, проблемаларны коллектив белән чишүдә	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	10.09	10.09

				катнашырга.					
4.	Авазлар. Сузык һәм тартык авазлар. Хәреф элементлары.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	Ш: үзләренең уңышлары(уңышсызлыклары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	13.09	13.09
5.	<u>Әлифба чоры (39 сәг.)</u> Юл а, баш А хәрефләрен язу.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү.	Р: чишү ысулларын планлаштыруда һәм тикшерүдә кагыйдәләргә исәпкә алырга. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сраулар бирә белергә.	Ш: язуның кирәклеген, системалы язунуң мөһимлеген аңлыйлар.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	17.09	17.09
6.	Юл һәм баш ә, ө хәрефләре.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү. Ә хәрефенен сүз башында гына язылуын белү.	Р: план төзү һәм эш-гамәлләрнең эзлеклелеген тезү, дәрәжәләргә төгәл һәм тиз ориентлашуда үзенең эш-гамәлләреңне контрольдә тоту. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: тыңларга һәм диалогта катнашырга, проблемаларны коллектив белән чишүдә катнашырга.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	20.09	20.09
7.	Юл һәм баш Ы ы хәрефләрен язу.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү.	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау	Ш: үзлегенән камилләшүнең кирәклеген аңлау.үз белемнең һәм белмәгәннең чикләре әһәмиятен аңлыйлар.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	24.09	24.09

				алымнарын үзлөштөрү. К: эйлэнэ-тирэдэгелэргэ тээсир итүдэ конструктив ысуллар төзү.					
8.	Юл һәм баш э, Э хәрефләрэн язу.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзлөштөрү. К: эйлэнэ-тирэдэгелэргэ тээсир итүдэ конструктив ысуллар төзү.	Ш: үзләрәнең уңышлары (уңышсызлыклары)ның сәбәпләре турында фикер йөртөләр.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	27.09	27.09
9	Юл и һәм баш И хәрефләрэн язу.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү.	Р: чишү ысулларын планлаштыруда һәм тикшерүдә кагыйдәләрне исәпкә алырга. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзлөштөрү. К: үз фикеренне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: язуның кирәклеген, системалы язуның мөһимлеген аңлайлар.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	1.10	1.10
10.	Юл һәм баш у, У хәрефләрэн, уа, уу, ау сүзләрэн язу.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү.	Р: план төзү һәм эш-гамәлләрнең эзлеклелеген тезү, дәреслектә төгәл һәм тиз ориентлашуда үзеннең эш-гамәлләреңне контрольдә тоту. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзлөштөрү. К: тыңларга һәм диалогта катнашырга, проблемаларны коллектив белән чишүдә катнашырга	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөүчәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	4.10	4.10
11.	Юл о, баш О	катнаш	Хәрефләрне	Р: информация алу һәм	Ш: үзләрәнең уңышлары (уңышсызлык	Үрнәкләр	Үрнәкләр	8.10	8.10

	хәрефләрән, сүз, жәмлә язу.		ишетеп яза белү.	бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	лары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр.	буенча язу	буенча язу		
12.	Юл ө һәм баш ө хәрефләрән язу.	катнаш	Хәрефне таний, яза белү. Язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү.	Р: чишү ысулларын планлаштыруда һәм тикшерүдә кагыйдәләрне исәпкә алырга. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сраулар бирә белергә.	Ш: язуның кирәклеген, системалы язунуң мөһимлеген аңлайлар.	Үрнәкләр буенча язу	Үрнәкләр буенча язу	11.10	}11.10
13.	Белемнәрне ныгыту. Өйрәнгән хәрефләрне кабатлау. Күчереп язу.	Катнаш дәрәс	Хәрефне таний, яза белү. Язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү.	Р: чишү ысулларын планлаштыруда һәм тикшерүдә кагыйдәләрне исәпкә алырга. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сраулар бирә белергә.	Ш: язуның кирәклеген, системалы язунуң мөһимлеген аңлайлар.		Сүзлек диктанты	15.10	
14.	Юл н һәм баш Н хәрефләрән язу.	Катнаш дәрәс	Хәрефләрне тану, яза белү.	Р: план төзү һәм эш-гамәлләрнең эзлеклелеген тезү, дәрәсләктә төгәл һәм тиз ориентлашуда үзенең эш-гамәлләренне контрольдә тоту. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.		Сүзлек диктанты	18.10	18.10

				К: тыңларга һәм диалогта катнашырга, проблемаларны коллектив белән чишүдә катнашырга					
15.	Баш һәм юл Л, л хәрефләре.	Катнаш дәрәс	Өйрәнгәннәрне ишетеп яза белү		Ш: үзләренең уңышлары (уңышсызлыктары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр		Сүзлек диктанты	22.10	22.10
16.	Баш һәм юл М, м хәрефләре.	Катнаш дәрәс	Хәрефләргә, сүзләргә ишетеп яза белү, ижеккә бүлгән белү.	Р: уку мәсьаләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	Ш: үзләренең уңышлары (уңышсызлыктары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр		Сүзлек диктанты	25.10	25.10
17.	Баш һәм юл Р, р хәрефләре.		Тиешле төркемгә кергән белү, хәрефне таныу, язу	Р: уку мәсьаләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыктары) турында бәя бирәләр.		Мөстәкыйль эш	29.10	29.10
18	Баш һәм юл Й й хәрефләре.	катнаш	й, Й хәрефләргә белән танышу, язу	Тиешле төркемгә кергән белү, хәрефне таныу, язу	Р: уку мәсьаләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыктары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты	8.11	8.11
19	Юл ң хәрефе.	катнаш	Ижеккә, сүзләргә, жөмлөләр язу.	ң хәрефеннән сүзләргә башланмавын белү, язылышы белән			Мөстәкыйль эш	12.11	12.11

			Тикшерү эше № 1.	чагыштыру					
20	Баш һәм юл Я, я хәрефләре. Кушымаларда я хәрефе.	катнаш	Әйтелеше һәм язылышы арасындагы аерманы аңлау, я Я хәрефләрэн язу.	Ике авазның бер хәреф белән тамгалануын белү, сүзләрне ишетеп яза белү	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	Ш: үзләренең уңышлары(уңышсызлыктары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр	Сүзлек диктанты	15.11	15.11
21	Баш һәм юл Ю, ю хәрефлә-рэн язу.	катнаш	ю Ю хәрефләрэн язу.	Ике авазның бер хәреф белән тамгалануын белү, сүзләрне ишетеп яза белү		Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыктары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты	19.11	19.11
22	Баш һәм юл Е, е хәрефләр-рэн язу.	катнаш	Әйтелеше һәм язылышы арасындагы аерманы аңлау	Ике авазның бер хәреф белән тамгалануын белү, сүзләрне ишетеп яза белү	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыктары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты	22.11	22.11
23	Баш һәм юл Д, д хәрефләр-рэн язу.	катнаш	д Д хәрефләрэн язу, ижекләр, сүзләр, жөмлөләр язу.	Сүзләрне ижеккә бүлү	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: төрлө төрдәге кушма жөмлөләрне сөйләмдә кулланырга. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыктары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты	26.11	26.11
24	Баш һәм юл Т, т	катнаш	т,Т	Өйрәнгән хәрефләр	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм	Ш:	Сүзлек	29.11	29.11

	хәрефләрән язу.		хәрефләрән, сүзләр, жөмлэләр язу.	белән сүзләр, жөмлэләр язу, ижеккә аера белү.	саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.	диктанты		
25	Баш һәм юл <i>З,з</i> хәрефләрән, баш хәрефле исемнәр язу.	катнаш	<i>З з</i> хәрефләрән, сүзләр, жөмлэләр язу.	Парлы яңгырау, саңгырауларны төркемле белү. Калын, нечкә әйтелешле булуын белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикеренне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты	3.12	3.12
26	Баш һәм юл <i>С,с</i> хәрефләрән язу.	катнаш	<i>С с</i> хәрефләрән, сүзләр, жөмлэләр язу.	Парлы яңгырау, саңгырауларны төркемле белү.	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлыклары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты	6.12	6.12
27	Баш һәм юл <i>Г,г</i> хәрефләрән язу. Чечәк үстерү.	катнаш	<i>Г г</i> хәрефләрән, ижекләр, сүзләр, жөмлэләр язу.	Парлы яңгырау, саңгырауларны ижеккә бүлү, төркемле белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: төрле төрдәге кушма жөмлэләрне сөйләмдә кулланырга. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	Ш: үзләренең уңышлары(уңышсызлыклары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр	Үрнәк-ләр буенча язу	10.12	10.12
28	Баш һәм юл <i>К,к</i> хәрефләрән язу.	катнаш	<i>К к</i> хәрефләрән язу, яңгырау, саңгырау	Парлы яңгырау, саңгырауны төркемләү. (г-к)	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә	Сүзлек диктанты	13.12	13.12

			тартыклар язу.		алымнарын үзлөштөрү. К: эйлэнэ-тирэдэгелэргэ тээсир итүдө конструктив ысуллар төзү	бэйлөп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бөя бирэлэр.			
29	Баш һәм юл В, в хәрефләрэн язу.	катнаш	В в хәрефләрэн, сүзләр, жөмлөләр язу.	Парлы яңгырау, саңгырау-ларны төркемли белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирэдэгелэргэ тээсир итүдө конструктив ысуллар төзү. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзлөштөрү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: үзләрене ң уңышлары(у ңышсызлык лары)ның сәбәпләре турында фикер йөртөләр	Сүзлек диктанты	17.12	17.12
30	Баш һәм юл В, в хәрефләрэн язу. Ныгыту.							20.12	20.12
31	Баш һәм юл Ф, ф хәрефләрэн язу.	Катнаш дәрес	Ф ф хәрефләрэн, сүзләр, жөмлөләр язу.	Парлы яңгырау, саңгырауларны төркемли белү.	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзлөштөрү. К: эйлэнэ-тирэдэгелэргэ тээсир итүдө конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бэйлөп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бөя бирэлэр.	Сүзлек диктанты	24.12	24.12
32	Баш һәм юл Б, б хәрефләрэн язу.	катнаш	Б б хәрефләрэн, сүзләр, жөмлөләр язу.	Парлы яңгырау, саңгырауларны ижеккә бүлө белү, төркемли белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: төрлө төрдөгә кушма жөмлөләрне сөйләмдә кулланырга. К: эйлэнэ-тирэдэгелэргэ тээсир итүдө конструктив ысуллар төзү.	Ш: үзләрене ң уңышлары(уңышсызлык лары)ның сәбәпләре турында фикер йөртөләр		27.12	27.12
33	Баш һәм юл П, п хәрефләрэн язу.	катнаш	П п хәрефләрэн, сүзләр, жөмлөләр язу.					14.01	14.01
34	Баш һәм юл Ж, ж хәрефләрэн язу.	катнаш	Сүзләрне ижек-аваз анализы ясап язу, күрөп, ишетеп язу.	Басма һәм язма хәрефләрне чагыштыру. Парлы авазларны төркемли белү	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзлөштөрү. К: эйлэнэ-тирэдэгелэргэ тээсир итүдө конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бэйлөп, укудагы уңышлары		17.01	17.01

						(уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.			
35	Баш һәм юл Ш, ш хәрефләрен язу.	катнаш	дәрәс тоташтыру; күрәп, ишетеп язу;	Өйрәнгән хәрефләр белән сүзләр, жөмлөләр язу.		Ш: тырышлык һәм хезмәт сөйчәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.		21.01	21.01
36	Баш һәм юл Ж, ж хәрефләрен язу.	катнаш	Сүзләренә ижәк-аваз анализы ясап язу	Басма һәм язма хәрефләренә чагыштыра белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәәсир итүдә конструктив ысуллар төзү. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөйчәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.	Үрнәкләр буенча язу	24.01	24.01
37	Баш һәм юл Ч, ч хәрефләрен язу.	катнаш	Ч ч хәрефләрен, сүзләр, жөмлөләр язу.	Басма һәм язма хәрефләренә чагыштыра белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. ТБ: төрлө төрдәге кушма жөмлөләрне сөйләмдә кулланырга. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәәсир итүдә конструктив ысуллар төзү.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөйчәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты.	28.01	28.01
38	Баш һәм юл Х, х хәрефләрен язу.	катнаш	Сүзләренә ижәк-аваз анализы ясап язу, күрәп, ишетеп язу	Хәрефне тиешле төркемгә кергү	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәәсир итүдә конструктив ысуллар төзү. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны	Ш: үзләренә уңышлары(уңышсызлык лары)ның сәбәпләре турында фикер	Үрнәкләр буенча язу	31.01	31.01

					формалаштыра, сораулар бирә белергә.	йөртәләр			
39	Баш һәм юл һ, һ хәрефләрен язу.	катнаш	Һ һ хәрефләрен, сүзләр, жөмләләр язу.	Татар телендә генә булуын белү, күреп һәм ишетеп дөрес яза белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты.	4.02	4.02
40	Баш һәм юл Ё, ё хәрефләрен язу.	катнаш	Сүзләргә ижек-аваз анализы ясап язу, күреп, ишетеп язу	Ике авазның бер хәреф белән тамгалануын белү, сүзләргә ишетеп яза белү	Р: уку мәсьәләсен кабул итү һәм саклау. табу. ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. К: әйләнә-тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ысуллар төзү	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.	Үрнәкләр буенча язу	7.02	7.02
41	Баш һәм юл Щ, щ хәрефләрен язу.	катнаш	Сүзләргә ижек-аваз анализы ясап язу, күреп, ишетеп язу	Парсыз саңгырау икән белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. ысуллар төзү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: тырышлык һәм хезмәт сөючәнлеккә бәйләп, укудагы уңышлары (уңышсызлы клары) турында бәя бирәләр.	Сүзлек диктанты.	11.02	11.02
42	Баш һәм юл Ц, ц хәрефләрен язу.	катнаш	Сүзләргә ижек-аваз анализы ясап язу, күреп, ишетеп язу	Парсыз саңгырау икән, и, ы, ц ны язу үзенчәлекләрен белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. ысуллар төзү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: үзләргә уңышлары(уңышсызлы клары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр	Сүзлек диктанты.	14.02	14.02

43	Калынлык һәм аеру билгесе (Ъ) язу Нечкәлек һәм аеру билгесе (Ь) хәрефен язу Текстны әйтеп яздыру Алфавитны күчереп язу	катнаш	Тавышсыз хәреф икәннән аңлау, ижек-аваз анализы ясау, язу	Тавышсыз хәреф икәннән, нинди очракта язылуын белү.	Р: информация алу һәм бирү ысулы буларак аралашу процессын аңлау. тирәдәгеләргә тәэсир итүдә конструктив ТБ: язу техникасы һәм язганны аңлау алымнарын үзләштерү. ысуллар төзү. К: үз фикереңне һәм урыныңны формалаштыра, сораулар бирә белергә.	Ш: үзләренең уңышлары(уңышсызлыклары)ның сәбәпләре турында фикер йөртәләр	Үрнәкләр буенча язу	25.02	25.02
----	--	--------	---	---	---	--	---------------------	-------	-------

44	<u>Татар теле (23 сәг.)</u> Китаплар ярдәм кетә.	1	Яңа материал		Коммуникативные УУД (коммуникатив) Планлаштыру Максатны, катнашучыларның функцияләрен, бергеләп эшчәнлеккән алымнарын билгеләү	агымдагы	28.02	28.02
45	Алфавит.	1	Яңа материал		Познавательные УУД (танып-белү) - билге-символлар - модельләштерү	агымдагы	4.03	4.03
46	Жәмлә. Жәмлә ахырында тыныш билгеләре.	1	Яңа материал	Жәмлә. Жәмлә ахырында тыныш билгеләре.	Личностные УУД (шәхес буларак) социаль һәм шәхси бәяләрдән чыгып, шәхеснең мораль сайланшында үзләштерү эчтәлеген бәяләү	агымдагы	7.03	7.03
47	Балалар сүзләр белән таныша. Предмет һәм сүз	1	Яңа материал	Кем?Нәрсә? сорауларына җавап булган сүзләр.	Познавательные УУД (танып-белү) - билге-символлар - модельләштерү	агымдагы	11.03	11.03
48	Балалар сүзләр белән таныша. Хәрәкәт һәм сүз.	1	Яңа материал	Нишли?Нишләде? сорауларына җавап булган сүзләр.	Познавательные УУД (танып-белү) - билге-символлар - модельләштерү	агымдагы	14.03	14.03
49	Балалар сүзләр белән таныша. Билге һәм сүз.	1	Яңа материал	Нинди?Кайсы? сорауларына җавап булган сүзләр.	Познавательные УУД (танып-белү) - билге-символлар - модельләштерү	агымдагы	18.03	18.03

50	Телдөн һәм язма сөйләм төрлөрө.Сүзне аерым тавыш белән әйтү.	1	Яңа материал	Сүзне аерым тавыш белән әйтү.	Коммуникативные УУД (коммуникатив) Планлаштыру Максатны, катнашучыларның функцияләрен, бергәләп эшчәнлекнең алымнарын билгеләү	агымдагы	21.03	21.03
51	Телдөн һәм язма сөйләм төрлөрө.Интонация.	1	Яңа материал		Регулятивные УУД (көйләгеч) Соңгы нәтижеләрне исәпкә алып, максатларның эзлеклелеген билгеләү.план төзү һәм эшнең эзлеклелеге Прогнозлау (алдан фаразлау)	агымдагы	1.04	1.04
52	Телдөн һәм язма сөйләм төрлөрө.Басым.	1	Катнаш дәрәс	Телдөн һәм язма сөйләм төрлөрө.	Личностные УУД (шөхес буларак) Мәгънә төзелеше «минем өчен уку нинди мәгънәгә ия», һәм шул сорауга җавап бирә белү. социаль һәм шөхси бәяләрдән чыгып, шөхеснең мораль сайланьшында үзләштерү эчтәлеген бәяләү	агымдагы	4.04	4.04
53	Ялгызлык исемнәр.	1	Катнаш дәрәс		Познавательные УУД (танып-белү) - билге-символлар - модельләштерү	агымдагы	8.04	8.04
54	Сузык авазлар. Калын сузык авазлар.	1	Катнаш дәрәс		Коммуникативные УУД (коммуникатив) Планлаштыру Максатны, катнашучыларның функцияләрен, бергәләп эшчәнлекнең алымнарын билгеләү	агымдагы	11.04	11.04
55	Сузык авазлар. Нөчкә сузык авазлар.	1	Яңа материал	Сузык авазлар.	Регулятивные УУД (көйләгеч) Соңгы нәтижеләрне исәпкә алып, максатларның эзлеклелеген билгеләү.план төзү һәм эшнең эзлеклелеге	агымдагы	15.04	15.04

					Прогнозлау (алдан фаразлау)			
56	Ижек. Сүзләрне юлдан-юлга күчерү.	1	Яңа материал	О-ы хәрефләре.	Личностные УУД (шәхес буларак) социаль һәм шәхси бәйләрдән чыгып, шәхеснең мораль сайланышында үзләштерү эчтәлеген бәйләү	агымдагы	18.04	18.04
57	Тартык авазлар.	1	Яңа материал		Регулятивные УУД (көйләгеч) Соңгы нәтижәләргә исәпкә алып, максатларның эзлеклелеген билгеләү. план төзү һәм эшнең эзлеклелегеге Прогнозлау (алдан фаразлау)	агымдагы	22.04	22.04
58	Тартык авазлар. Яңгырау һәм саңгырау тартык авазлар.	1	Яңа материал		Личностные УУД (шәхес буларак) Мәгънә төзелеше «минем өчен уку нинди мәгънәгә ия», һәм шул сорауга җавап бирә белү. социаль һәм шәхси бәйләрдән чыгып, шәхеснең мораль сайланышында үзләштерү эчтәлеген бәйләү	агымдагы	25.04	25.04
59	Сузык авазлар. Сузык аваз хәрефләре. Э-е хәрефләре. Сузык аваз хәрефләре. Ө-е хәрефләре.	1	Яңа материал	Э, е хәрефләре.	Личностные УУД (шәхес буларак) социаль һәм шәхси бәйләрдән чыгып, шәхеснең мораль сайланышында үзләштерү эчтәлеген бәйләү	агымдагы	29.04	29.04
60	О-ы хәрефләре. Я хәрефе.	1	Яңа материал	О-ы, я хәрефләре. Авазлар һәм хәрефләр.	Регулятивные УУД (көйләгеч) Соңгы нәтижәләргә исәпкә алып, максатларның эзлеклелеген билгеләү. план төзү һәм эшнең эзлеклелегеге Прогнозлау (алдан фаразлау)	агымдагы	2.05	2.05

61	Ю хәрефе.	1	Яңа материал	Ю хәрефе.	Коммуникативные УУД (коммуникатив) Планлаштыру Максатны, , катнашучыларның функцияләрен, бергеләп эшчәнлекнең алымнарын билгеләү	агымдагы	5.05	5.05
62	Е, е хәрефләре.	1	Яңа материал	Е, е хәрефләре.	Личностные УУД (шөхес буларак) социаль һәм шөхси бәяләрдән чыгып, шөхеснең мораль сайланышында үзләштерү эчтәлеген бәяләү	агымдагы	12.05	12.05
63	Тартык авазлар. Й хәрефе.	1	Катнаш дәрес	Й хәрефе. Авазлар һәм хәрефләр. .	Личностные УУД (шөхес буларак) Мәгънә төзелеше «минем өчен уку нинди мәгънәгә ия», һәм шул сорауга жавап бирә белү. социаль һәм шөхси бәяләрдән чыгып, шөхеснең мораль сайланышында үзләштерү эчтәлеген бәяләү	агымдагы	16.05	16.05
64	В хәрефе. К, г хәрефләре.	1	Катнаш дәрес	В хәрефе. К, г хәрефләре.	Регулятивные УУД (көйләгеч) Соңгы нәтижеләрне исәпкә алып, максатларның эзлеклелеген билгеләү. план төзү һәм эшнең эзлеклелеге Прогнозлау (алдан фаразлау)	агымдагы	19.05	19.05
65	М, н, ң хәрефләре.	1	Катнаш дәрес	М, н, ң хәрефләре.	Коммуникативные УУД (коммуникатив) Планлаштыру Максатны, , катнашучылар ның функцияләрен, бергеләп эшчәнлекнең алымнарын билгеләү	агымдагы	23.05	}23/05

66	Белемнәрне тикшерү. Элек алган белемнәрне ныгыту.	1	Катнаш дәрес		Познавательные УУД (танып- белү) - билге-символлар - модельләштерү	агымдагы	23.05	
----	--	---	-----------------	--	---	----------	-------	--

Укыту-методик чаралар.

И.Х.Мияссарова.Язарга өйрәнү дәфтәрләре №1,2 . Казан: “Мәгариф-Вақыт ” нәшрияты, 2011 ел.

И.Х.Мияссарова.Ч.М.Харисова.Татар теле 1 класс. Казан : “Мәгариф-Вақыт” нәшрияты 2011 ел.

И.Х.Мияссарова.Татар теле теле белән эшләү методикасы.1 класс. Казан : “Мәгариф-Вақыт” нәшрияты 2011 ел.

Я.Х.Абдрахманова Татар теленнән диктантлар 1-4 .Казан, “Мәгариф” нәшрияты 2010 ел.